

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΟΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Γ'.
ΑΡΙΘ. 33.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1870.

Τιμὴ ἑτησία, λ. 50
» ἔκδοσ. φύλ. » 5

Μεγάθηρ, Σιβάθηρ, Καμηλοπάρδαλις.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ.

“Οσοι τῶν μικρῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἐφ. τῶν Παιδῶν ζήσωσι μέχρι τῆς νεανικῆς καὶ ἀνδρικῆς ἡλικίας καὶ σπουδάσωσι τὴν φυσικὴν ἑτορίαν θέλουσι μάθει, διτὶ ἥτο ποτὲ καιρὸς, καθ' ὃν ὄλοκληρος ἡ γῆ ζηγουν ὅλα τὰ στοιχεῖα, ἀπὸ τὰ ὄποια αὕτη συνίσταται, ησαν εἰς διάπυρον ρέυστὴν κατάστασιν. Μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου τὸ ἐξωτερικὸν μέρος αὐτῆς ἐψυχράνθη καὶ ἐγένετο στερεὸν, ἐνῷ τὸ ἐσωτερικὸν, τὸ κέντρον, εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς διάπυρον ρέυστὴν κατάστασιν τὰ δὲ ἕρευστὰ σινογεῖα ὅταν γίνωνται ἔκρηκτεις τῶν ἱφαιστείων δρέων ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς κρατήρας των ἐν εἴδει πυρίνου ποταμοῦ καὶ καλιὸν αἰλίδια.

Τὸ ἀποξηρανθὲν καὶ στερεοποιηθὲν τοῦτο μέρος τῆς γῆς συνίσταται ἀπὸ στρώματα πετρῶν, γύψου καὶ

ἄμμου. Τὰ στρώματα ταῦτα εἶναι ὡς τὰ φύλλα βιβλίου καὶ εἰς πολλὰ τούτων εἶναι γραμμένα μαθήματα ἀξιοσπούδαστα δι' ἡμᾶς.

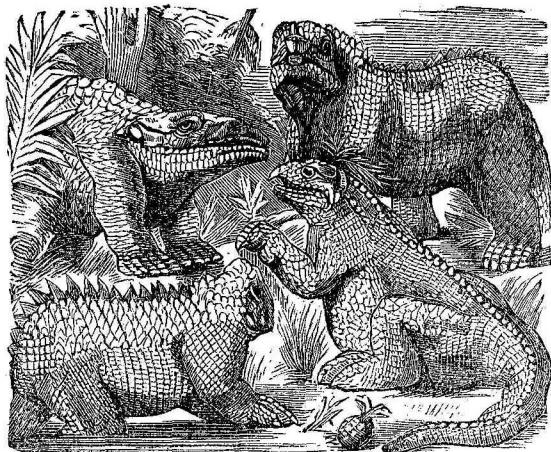
Εἰς πολλὰ τούτων εύρισκομεν τὰ λείφανα ζώων καὶ φυτῶν, τὰ ὄποια ἔζων πρὸ τοῦ μεγάλου κατακλυσμά. Εἰς λεπτὸν δέ τι στρῶμα ἀμμολίθου φαίνονται αἱ κυματοειδεῖς ἐντυπώσεις τῆς παλιρροίας, τὰ ἵχνη σκαλήκων, τὰ γρατζουνίσματα τῶν καρκίνων ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ ἀκόμη αἱ ἐντυπώσεις τῶν σταλαγματῶν τῆς βροχῆς, ὡς ἔπιπτον ἐπὶ τῆς ἄμμου!

Εἰς ἄλλα μέρη κάτωθι τῆς παρούσης ἐπιφανείας τῆς γῆς εύρισκονται ἔκτεταμένα στρώματα ἀνθράκων (καρβούνων), τὰ ὄποια εἶναι λείφανα τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ δασῶν κάθε δὲ κομμάτιον λιθάνθρακος, τὸ ὄποιον μεταχειρίζεται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ ἐργοστάσια, τὰς ἀτμομηχανὰς, τὰ ἀτμόπλοια, ἢ τοὺς σιδηροδρόμους, ἀπετέλει ποτὲ μέρος δένδρου ἢ φυτοῦ, τὸ ὄποιον δὲν ὑπάρχει πλέον.

‘Απαντῶνται προσέτι λείφανα ὑπερμεγέθων ζώων, τὰ ὄποια ἔζων ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπειδὴ δὲ μέρη μόνον τοῦ ζώου, ὡς λ. χ. δεστοῦν τι ἢ μέρος τοῦ σκελετοῦ ἀντοῦ ἀνακαλύπτεται, οἱ γεωλόγοι, οἱ ὄποιοι καταγίνονται εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ζώων, κατορθόνουν να ἀναπληρώσουν τὸ μέγεθος καὶ τὴν κατασκευὴν ὅχι μόνον τοῦ ὅλου σκελετοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅλου ζώα, διποις ἥτον ἐνῷ ἔζη.

Οὗτω π. χ. δταν ἀνακαλυψθῇ μία τῶν σιαγήνων, ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν δόδοντων οἱ γεωλόγοι δύνανται νὰ εἴπωσι μετὰ βεβαιότητος ἀν τὴ ζῶον ἥτο σαρκοφάγον ἢ φυτοφάγον, ἀν ἥτον ἀρπακτικόν κτλ. Μήνα δὲ, οἱ δόδοντες ἥσαν κατεικευασμένοι διὰ νὰ ξεστίζωσι σαρκας, οἱ πόδες πρέπει νὰ ἔναι τοιούτοι ὡς τε νὰ κρατῶσιν αὐτάς· πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται ὄνυχες δεξιές, μυῶνες ἴσχυροί καὶ ἀρμόδιοι

διάπλασις τοῦ ποδὸς καὶ τῆς κατὰ τὸν ὄψιν σφρόωσεως. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο μεταβαίνοντες κατορθύγουν νὰ σχηματίσωσιν διάκλητρον τὸ ζῶον.

*Κτενορραχιώδων, Μεγαλόσαυρος, 'Αλιώσαυρος.
ἢ Ἰγουανόδων.*

Εἰς τὴν πρώτην τῶν εἰκονογραφιῶν βλέπουν οἱ μηχρὶ ἀναγνῶσται τρία εἰδῆ προκαταλυσμάτων θηρίων, ἀντιπρόσωποι τῶν ὅποιων εἰναι ἡ Ἐλαφος, ὁ Ἐλέφας καὶ ἡ Καμηλοπάρδαλις. Εἰς τὴν δευτέραν τέσσαρα τεράστια ζῶα ἀνήκοντα εἰς τὴν τάξιν τῶν σαυροειδῶν (γουστερῶν).

‘Ο Ἰγουανόδων εἶχε σκέλη 10 ποδῶν τὸ ὄψος, ἀπὸ τοῦ ποδὸς μέχρι τοῦ ὄμου τὸ δὲ σῶμά του ἦτο 60—70 ποδῶν τὸ μῆκος! Εἰς τὸ κρυστάλλινον παλάτιον τοῦ Λονδίνου, παρά τινι τεχνητῇ λίμνῃ, διάρχει τεχνητόν τι δεῖγμα τοῦ διπεριμέγέθους τούτου προκαταλυσμάτου ζῶου, ἐντὸς τῆς κοιλίας τοῦ ὅποιου δύνανται γὰρ γευματίσωσιν ἀναπαυτικάτα 20 περίπου ἀνθρωποι!

Τιγά τῶν τρομερῶν τούτων θηρίων ἔζων ἐντὸς τοῦ διδατος· αἱ δὲ σιαγόνες των ἥσαν πολλάκις 20 ποδῶν μακραῖ, ὀλόκληρον δὲ τὸ ζῶον περίπου 100 ποδῶν τὸ μῆκος!

Τὰ ζῶα ταῦτα ἔζων εἰς μεγάλας ἀγέλας εἰς τὰς ἐκτεταμένας πεδιάδας τῆς Ἰνδίας, ὅπου τὰ δοτᾶ αὐτῶν εὑρίσκονται παμπληθῆ εἰς ἀπολιθωμένην κατάστασιν.

Μεταξὺ τῶν προκαταλυσμάτων τούτων θηρίων ἀπαντῶνται τινὰ πολὺ παράξενα τὴν μορφήν. Οὔτω λ. χ. ἐν εἴχε κεφαλὴν προκοδεῖλου, τράχηλον κόκκινου, πτερὰ γυνκτερίδος, κεῖται διοιαζούσας μὲ τὰς τοῦ ἀνθρώπου καὶ σκέλη ἐπιτήδεια εἰς τὸ περιπατεῖν καὶ τὸ κολυμβᾶν! Κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν δοτῶν ταῦτα ἔρπετδον, ἔχον φοιλιδωτὸν δέρμα, ἀλλ’ ἐνταῦ-

τῷ ἡ φύσις τῷ εἶχε προμηθεύσει τὰ μέσα τοῦ νὰ πετά! Αἱ δερματώδεις πτέρυγές του, δταν τὸ ζῶον δέν τας μετεχειρίζετο ἐδιπλόνοντο, δπως αἱ τῶν πτηνῶν, εἰς τὰ πλάγια τοῦ σώματος· ἥδύνατο δὲ νὰ κρεμᾶται ἀπὸ τῶν δενδρῶν κρατούμενον διὰ τῶν δέξιων ὀνύχων, οἱ ὅποιοι προεξετείνοντο τῶν δακτύλων.

Τὸ ζῶον τοῦτο, δταν δὲν ἐπέτα, ἢ δὲν ἐκρέματο, ἢ δὲν ἐκολύμβα, ἵστατο ἐπὶ τῶν διποιθίων ποδῶν του μὲ τὸν λαιμὸν κυρτωμένον ὡς τὸν τοῦ κύκλου, ἵνα διποιηρίζει εὐκολώτερον τὴν γιγάντειον αὐτοῦ κεφαλήν.

Ταῦτα καὶ ἄλλα πλάσματα, τῶν ὅποιων τὰ λείψανα ἀνεκαλύφθησαν, ἀνοίγουσιν ἐνώπιον τοῦ ἀνθρώπου κόσμου πρὸ αἰώνων τεθαμμένον εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, καὶ μᾶς παρέχουσι, τὴν εὐκαιρίαν ἵνα ὕδωμεν τὴν θαυμαστὴν δύναμιν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ.

ΜΙΑΝ ΛΕΞΙΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ.

Δεῖξόν με παιδίον, τὸ δόποιον δπακούει τοὺς γονεῖς του, σέβεται τοὺς γέροντας, δεικνύει πάντοτε φιλικὴν διάθεσιν πρὸς δόλους, καταγίνεται ἐπιμελῶς εἰς ἀπόκτησιν γνώσεων καὶ εἰς ἀγαθοθεργίαν, καὶ ἀν τὸ παιδίον τοῦτο δὲν ἦναι σεβαστὴν καὶ ἀγαπητὸν παρὰ πάντων, τότε θὰ δύολογήσω, δτι δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια εἰς τὸν κόσμον.

Ἐνθυμεῖσθε τοῦτο, ἀγαπητά μου παιδία, καὶ ἔστε βέβαιαι δτι θὰ ἥσθε σεβαστὴ καὶ θὰ ἀγαπᾶσθε παρὰ πάντων, καὶ δταν ἀνδρωθῆτε θὰ γενήτε ὡφέλιμοι ἀνθρωποι.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΣ.

Θαυμαστὸς εἰναι τῷ δόποιν ὁ ἀριθμὸς τῶν σωμάτων, καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ τὸ φαινόμενον στερεῶν, μὲ τὰ δοποῖα τὸ δύωρο ἔνοῦται.

Ο ἀστράπτων δπαλλίος (εἶδος πολυτύμου λίθου) τὸν δόποιον αἱ γυναικεῖς φοροῦν ὡς κόσμημα, σύγκειται ἐκ χάλικος (ἀτσαλόπετρας) καὶ δόδατος — Ἐκ 1200 τόνων χώματος 400 τόνοι εἰναι δύωρο — Ο ἀήρ τὸν δόποιον ἀναπνέομεν ἔχει ἴκανην ποσότητα δόδατος ἐν εἴδει ἀτμῶν — Αἱ πατάται, τὰς δοπίας τρώγομεν, εἰς 100 δράμαια περιέχουσι 90 δράμαια δόδατος — Τὰ ἑπτὰ δῆδοια τοῦ βάρους τοῦ ἀνθρώπου εἰναι δύωρο — Τὰ φυτὰ περιέχουν περισσότερον δύωρο. Τὸ ἡλιοτρόπιον π. χ. ἐκπέμπει διὰ τῆς διαπονῆς 100 δράμαια δόδατος πᾶσαν ἡμέραν. Τὸ γογγύλιον τὴν αὐτὴν ποσότητα — Ἐν στρέμμα χωραφίου ἐπιπαρμένον μὲ σιτάριον διαπνέει 10 τόνους δόδατος πᾶσαν ἡμέραν!

Τὸ δύωρο ἔχει εἰδίκην μαργνητικὴν ἰδιότητα, διδ τῆς ὁποίας προσκολλᾶται εἰς τὰ πράγματα, μὲ τὰ ὅποια ἔρ-